

ВІРТУАЛЬНИЙ БІБЛІОГРАФІЧНИЙ
ОГЛЯД

«СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА КНИГА ПРО ВІЙНУ»

ВІДДІЛ НАУКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА
БІБЛІОГРАФІЇ

Сучасні події в Україні, пов'язані з війною на сході країни, становлять важливий аспект не тільки політичного та соціального життя, а й впливають на культурну спадщину народу.

Актуальність висвітлення цих подій для культурної спадщини набуває особливого значення, оскільки вони впливають на формування та збереження ідентичності, визначають напрямки розвитку мистецтва та літератури, а також розкривають духовну вартість нації.

Вже більше ніж півтора року Україна живе у стані повномасштабної війни. Все горе, випробування та героїзм, які довелося побачити українцям під час російської агресії, сучасні письменники документують у літературних творах воєнної тематики. Більшість з них стануть безцінним спадком для нащадків.

Ми підготували список книг про війну, які були надруковані після 24 лютого 2022 року, та варті того, щоб прочитати їх зараз та перечитати після перемоги.

Автор зображає жорстокість війни, страх та безнадію, які вона щодня приносить у життя кожного з нас. На своєму шляху головний герой зіткнеться з усіма жахливими аспектами війни і через призму свого особистого досвіду опише кожен із них: звичайних людей повсякдення, що були змушені піти на фронт і тепер щодня віддають життя за свободу, а також голод, холод та безсоння тих, хто і донині залишається у найгарячіших точках фронту.

Попри увесь жах і трагедію війни, автор разом з тим розкриває перед нами те, як українці зберігають свою гідність та спроби знайти надію в надскладних умовах. Через призму досвіду одного героя книга розповідає історію кожного з нас і вчить про важливість родинних та дружніх зв'язків, що можуть допомогти вижити в умовах війни. Цей щоденник одночасно лякає своєю правдивістю і надихає возвеличенням цінності людського життя.

МЕРОНИК, А. 24.02. ЩОДЕННИК ВІЙНИ / А. МЕРОНИК. – ЧЕРНІВЦІ : КНИГИ-ХХІ, 2022. – 328 С.

"24.02. ЩОДЕННИК ВІЙНИ" АНДРІЯ МЕРОНИКА — ЦЕ НЕ ЛИШЕНЬ СПОГАДИ ПРО ВІЙНУ, А І НАСАМПЕРЕД СПРОБА ЗРОЗУМІТИ ЛЮДСЬКУ ПРИРОДУ ТА ЗНАЙТИ В НІЙ НАДІЮ НА КРАЦЕ МАЙБУТНЄ. ЦЯ КНИГА СТАНЕ КОРИСНОЮ ДЛЯ ТИХ, ХТО ЦІКАВИТЬСЯ ІСТОРІЄЮ УКРАЇНИ ТА СУЧАСНИМИ ПОДІЯМИ. ВОНА ПІДШТОВХНЕ ЧИТАЧІВ ДО ГЛИБОКИХ РОЗДУМІВ ПРО ТЕ, ЩО ЗНАЧИТЬ БУТИ ЛЮДИНОЮ ТА ЧОГО ВАРТЕ НАШЕ ЖИТТЯ В УМОВАХ ВІЙНИ.

БУРА, Д. ЛЮТИЙ ЛЮТИЙ 2022. СВІДЧЕННЯ ПРО ПЕРШІ ДНІ ВТОРГНЕННЯ / Д. БУРА, Є. ПОДОБНА. – ХАРКІВ : ФОЛІО, 2022. – 192 С.

До цієї книги про війну увійшли історії представників майже всіх регіонів країни. Усього 20 історій. Серед героїв як пересічні українці, так і мер одного з міст, рятувальник, бійці тероборони, волонтери та переселенці.

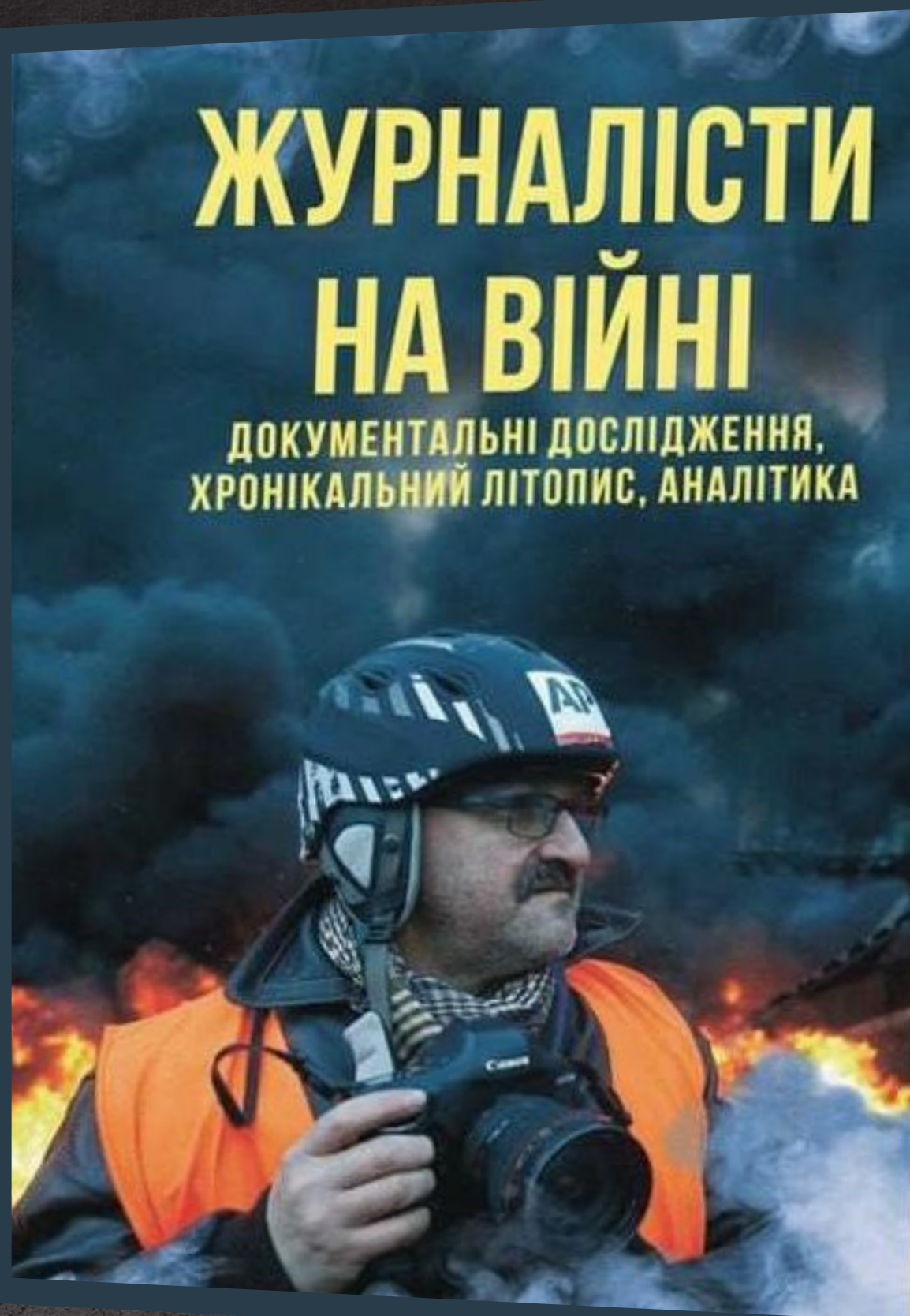

24 лютого 2022 року українці прокинулись в іншій реальності: небо розривало ревіння російських винищувачів, на українські міста летіли російські ракети, станції метро перетворились в укриття. В цій новій реальності більше не існувало поняття абсолютної безпеки.

Перші дні війни були дуже емоційними і страшними. Коли не знаєш, що робити, не встигаєш за новинами. А через ці новини не можеш нічого робити...

Щоб не дозволити нікому переписати нашу історію, вплести те, чого не існувало, як роблять росіяни, коли на чорне кажуть біле, ми вирішили зібрати спогади людей про перші дні повномасштабної війни. Щоб пам'ятати...

ЖУРНАЛІСТИ НА ВІЙНІ. ДОКУМЕНТАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ, ХРОНІКАЛЬНИЙ ЛІТОПИС, АНАЛІТИКА / Ю. СОРОКА, О. НАЛИВАЙКО, А. АНДРІЄВСЬКА [ТА ІН.]. – ХАРКІВ : ФОЛІО, 2022. – 448 С.

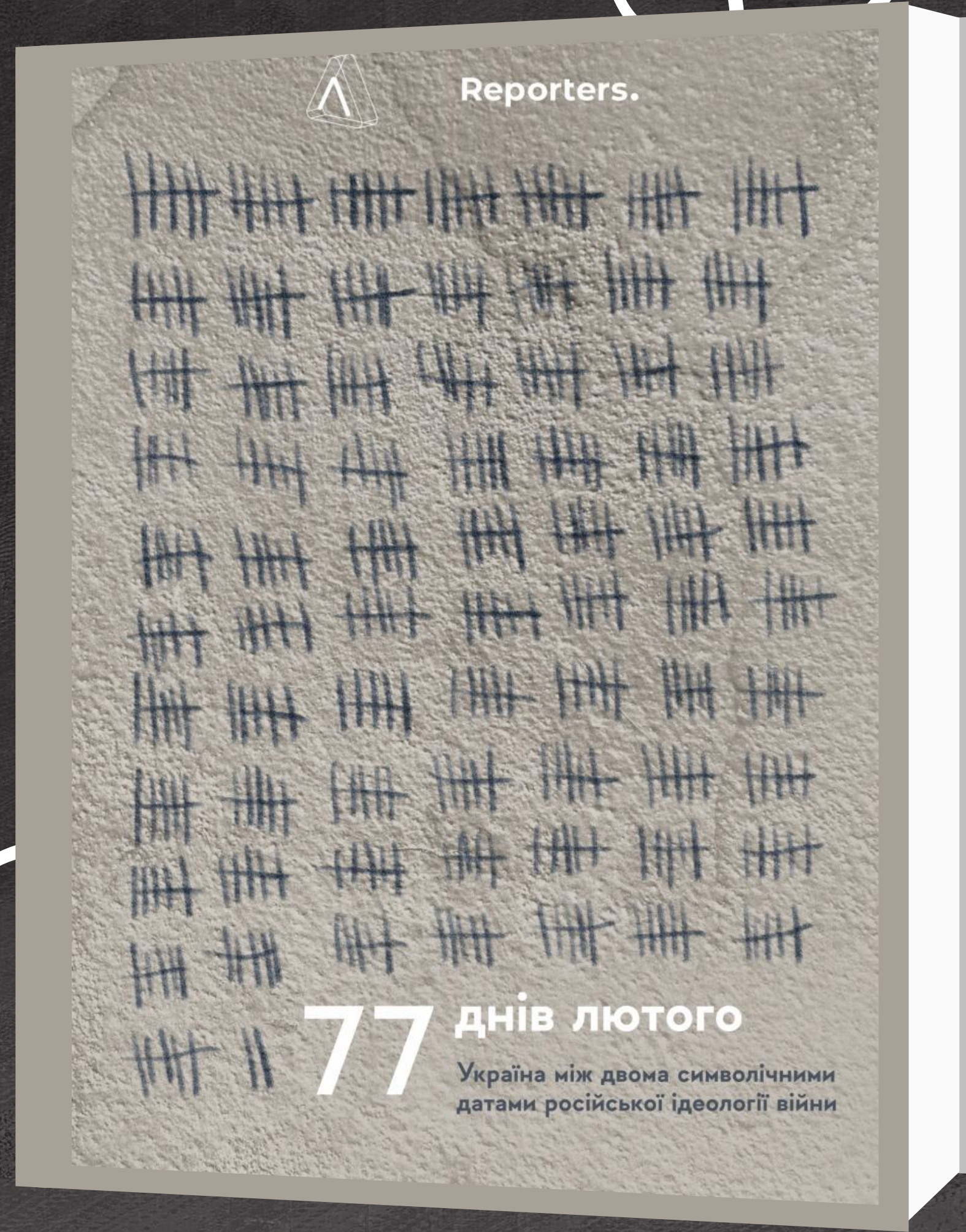
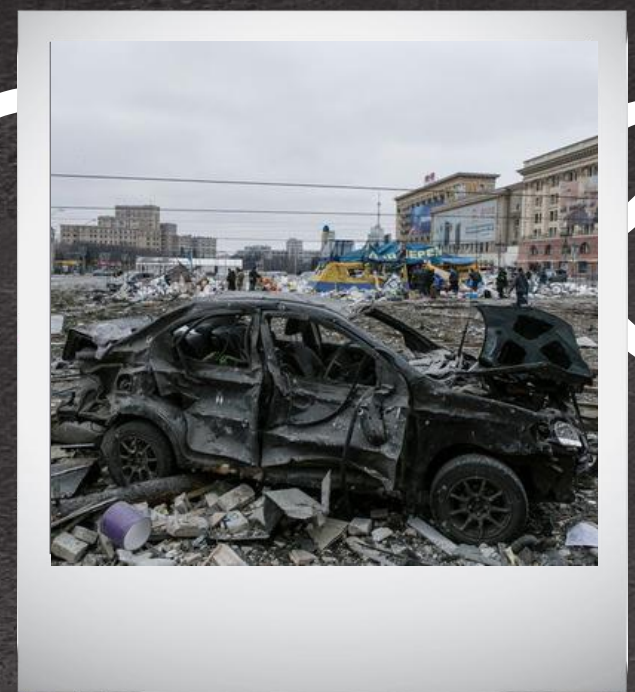
Автори цього видання – відомі в Україні журналісти, які, починаючи з весни 2014 року, ведуть літопис трагічних подій у Криму й на Донбасі. До недавнього часу якщо й бували журналістські відрядження на війну, то тільки в далекі від України гарячі точки планети. А нині через російську агресію такі точки з'явилися і на карті України, і багато українських журналістів, зокрема й ті, хто долучився до створення цієї книги, добровільно стали військовими кореспондентами, вважаючи своїм професійним і патріотичним обов'язком безпосередньо з місця подій із ризиком для життя розповідати нашому суспільству, всьому світу про цю нав'язану нам жахливу, руйнівну війну.

Журналістські хроніки, щоденники, спогади, документальні дослідження доповнено світлинами з передової й фотопортретами героїв цієї війни – українських воїнів.

ХРАМЧЕНКО, З. 77 ДНІВ ЛЮТОГО / З. ХРАМЧЕНКО. – КИЇВ : ЛАБОРАТОРІЯ, 2022. – 224 С.

У «77 ДНІВ ЛЮТОГО» увійшли репортажі, написані журналістками українського видання Reporters у період між 23 лютого і 9 травня – двома символічними датами в російській мілітарній ідеології. Вторгнення російських військ в Україну зупинило лік днів і відкинуло українців у міжчасся, де досі триває лютий – місяць початку великої війни.

У цих відвертих історіях є біль, страх, ненависть, подекуди відчай. Та головне – надія. Це оголений нерв і чесний голос нової української дійсності, який журналістки і авторки Reporters зафіксували із перших вуст.

СЕРГІЙ ПЛОХІЙ

РОСІЙСЬКО-
УКРАЇНСЬКА
ВІЙНА

ПОВЕРНЕННЯ ІСТОРІЇ

КСД

Ці події були передбачуваними і прогнозованими. Однак, попри на це, 24 лютого 2022 року світ здригнувся від жаху. Здається, ніхто не очікував війни такого масштабу. Як виявилось, жодна країна не готова до неї. До того ж найбільший воєнний конфлікт у Європі після Другої світової війни розгортається за геть несподіваним сценарієм.

Сергій Плохій, один із провідних істориків України, вичерпно аналізує повномасштабне вторгнення Росії, його витоки, перебіг та можливі результати. Чому Путін наважився розпочати війну? Як українцям вдається чинити такий шалений опір «другій армії світу»? Як на тлі всіх цих подій відбувається об'єднання Заходу й повна ізоляція росії? І якими будуть наслідки війни для України, Росії, Європи та світу в цілому?

ПЛОХІЙ, С. РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВІЙНА: ПОВЕРНЕННЯ ІСТОРІЇ = THE RUSSO-UKRAINIAN WAR / С. ПЛОХІЙ, ПЕР. М. ЛАРЧЕНКО. – ХАРКІВ : КЛУБ СІМЕЙНОГО ДОЗВІЛЛЯ, 2023. – 400 С.

ГОРБУЛИН, В. НАД ПРІРВОЮ. 200 ДНІВ РОСІЙСЬКОЇ ВІЙНИ / В. ГОРБУЛИН, В. БАДРАК. – КИЇВ : БРАЙТ БУКС, 2023. – 280 С

Історики підраховали, що зараз Україна веде 23-тю війну за свою незалежність проти агресивної Росії-Московії. І ця, 23-тя, війна виявилася найбільш кривавою.

Книга **«Над прірвою. 200 днів російської війни»** про ключові епізоди перших двохсот днів українського спротиву: синтез подій, рішень, досягнень, провалів. У ній реалізовані зусилля щодо пошуку відповіді, як така масштабна війна з безпрецедентними за розмахом жахливими руйнуваннями міст, масовими вбивствами, звірячими катуваннями і ґвалтуваннями цивільних беззбройних людей стала можливою.

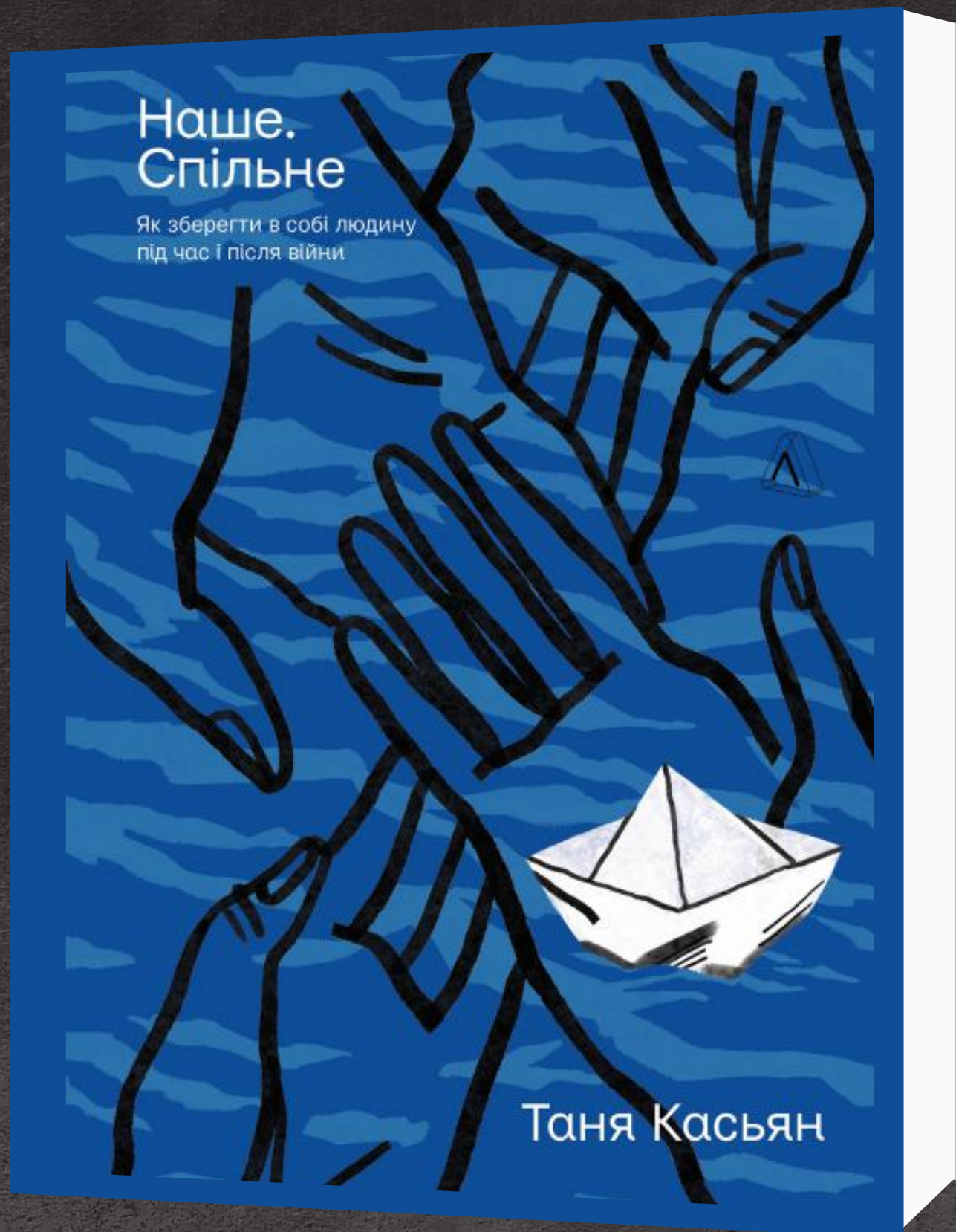
Як сталося, що Україна спромоглася встояти проти російської навали й не впала за три дні, як очікували самі окупанти і навіть спецслужби західних країн?

Як сталося, що «друга армія світу» зазнала в Україні низки поразок, була змушена тікати з Київщини, Чернігівщини, Сумщини, Харківщини та частково з інших ділянок фронту й за п'ять місяців неперервних штурмів не досягла оголошених цілей?

Як сталося, що «колективний Захід», слабка й короткозора позиція якого породила чергового історичного монстра та вбивцю, став поступово об'єднуватися навколо українського питання і змінювати свої погляди на підтримку героїчної нації? Як діяти, щоб надійно захистися від російської агресії в майбутньому? Та який може бути новий безпековий порядок у світі після завершення російсько-української війни? Ця книжка присвячена українському спротиву!

КАСЬЯН, Т. НАШЕ. СПІЛЬНЕ. ЯК ЗБЕРЕГТИ В СОБІ ЛЮДИНУ ПІД ЧАС І ПІСЛЯ ВІЙНИ / Т. КАСЬЯН. – КИЇВ : ЛАБАРАТОРІЯ, 2023. – 216 С.

Війна увірвалася у кожен дім, поділила життя на «до» і «після», стала нашою новою реальністю. Щодня з'являються все нові й нові питання – як саме з цією реальністю співіснувати, не втратити в ній себе і до яких викликів ми маємо бути готовими. Як ми можемо підготувати себе і країну до збільшення кількості людей з інвалідністю? Яким вектором рухатимемося далі? Чи не відступимо від цінностей, за які віддають життя наші люди, – свобода слова, рівні права? Як підготуватись до післявоєнного стану – можливого рівня насильства, радикалізму? Куди може зникати емпатія під час війни, навіть у найбільш чуйних людей? І чому ми ніколи не зможемо бути такими, як до 24 лютого?

Книга громадської активістки Тані Касьян **«Наше. Спільне. Як зберегти в собі людину під час і після війни»** наповнена історіями як людей не публічних, так і медійних особистостей нарівні з іншими. Чи усвідомлювали можливість повномасштабного вторгнення, чи складали тривожні валізи, де були напередодні 24 лютого... А також думками психотерапевта про те, чому люди не вірили до останнього, що може статись ескалація війни.

ПОКАТІС В. НЕЗЛАМНІ / В. ПОКАТІС. – КИЇВ : YAKABOO PUBLISHING, 2023. – 336 С.

«Незламні» – книга про українок, про силу українського духу, про жіночу єдність, про стійкість, коли треба покинути домівку і рятувати сім'ю, а потім країну, про якості, які українки відкрили в собі з початком війни, про те, як вони допомагають армії та мріють відновлювати країну.

До збірки увійшли 30 історій жінок-військових, парамедиків, волонтерів, засновниць фондів і притулків, адвокатів, які представляють права українського народу у різних країнах, про жінок, які організовують марші, щоб голос України почули всюди.

Видання має привернути увагу світової спільноти до всеохопної діяльності українських жінок, які пішли до лав ЗСУ чи теороборони, збирають гуманітарну допомогу, а потім під кулями її розвозять, рятують з-під завалів поранених, надають медичну допомогу, ціною власної безпеки евакуюють дітей, літніх людей, тварин. Українки відкрили в собі такі якості, про які навіть не думали.

Ця книга про мудрість і незламність української жінки.

Євгенія Сенік

Від Автора

Шлях цієї книжки від першого задуму і до моменту, коли Ти, Читачу, розгорнув перші її сторінки, тривав понад десять років. Улітку 2012 року Тарас Химич та його дружина Олена запросили мене, їхню випадкову знайому, досягнути до них, аби відвідати вже літню Анну Попович — колишню військову УПА. Ця зустріч з Анною стала доленосною для мене, а наші довгі розмови значно вплинули на мій світогляд. І за це я безмежно вдячна Тарасові та Олені.

Тоді, далекого 2012 року, відвідуючи батьків у моєму рідному Лугугиному, я їхала поїздом зі Львова до Луганська близько тридцяти годин. У цій подорожі у плацкартному вагоні, на боковому сидінні, я написала свій перший розділ до роману, який мав називатися «Анна», а відтак зробила перший крок на цьому шляху.

У той момент я планувала писати лише історію Анни. Ані про Майдан, ані про війну я здогадуватися не могла. Як і про ті втрати, які сталися в моєму житті пізніше. І лише згодом, пишучи про Анну, відчула, що хочу поділитися з Тобою, Читачу, і моєю історією також. Історією, яка відображає період від 2012 до січня 2022 року. Тобто охоплює події до повномасштабної війни.

Утім, моя автобіографічна історія не є провідною в романі. Вона скоріше виконує функцію рамки, яка обрамлює вражаючу та потужну картину життя Анни Попович. Її надзвичайну силу, цілющу мудрість та милосердя. Допомогає посилити меседжі та ідеї Анниної розповіді, дає відчуття, немов і Ти сам сидиш перед Анною і слухаєш її глибину та вбираєш у себе її мудрість, затамувавши подих.

Усе почуте від Анни та її автентичний голос я передаю Тобі. Ця історія може змінити і Тебе, якщо Ти наважишся дослухати її до кінця.

Відтепер це Твоя мандрівка.

бо БОЛИТ

Як вийти із жаху війни
і залишитися людиною

**СЕНІК, Є. БО БОЛИТЬ. ЯК ВИЙТИ ІЗ
ЖАХУ ВІЙНИ І ЗАЛИШИТИСЯ
ЛЮДИНОЮ / Є. СЕНІК. – БРУСТУРІВ :
DISCURSUS, 2023. – 288 С.**

Як вийти із жаху війни і залишитися людиною.

Документальний роман «Бо болить» — це розмови з нотатника, сукупність історій та рефлексій двох жінок, діалог між минулим та теперішнім.

Він поєднує численні зустрічі та розмови з партизанкою УПА Анною Попович та особисті переживання авторки щодо подій в Україні і власному житті останніх десяти років.

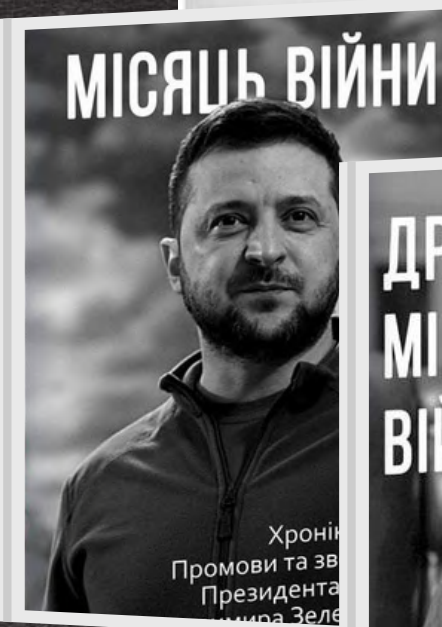

КРАСОВИЦЬКИЙ, О. ДВАНАДЦЯТЬ МІСЯЦІВ ВІЙНИ. ХРОНІКА ПОДІЙ. ПРОМОВИ ТА ЗВЕРНЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА ВОЛОДИМИРА ЗЕЛЕНСЬКОГО / О. КРАСОВИЦЬКИЙ. – ХАРКІВ : ФОЛІО, 2023. – 12 КН.

24 лютого 2022 року, коли українські міста прокинулись від вибухів, ворог планував «блискавично» підкорити країну, вбиваючи мирних мешканців і знищуючи міста, але українці героїчно чинили опір. Кремль не зміг реалізувати план швидкого захоплення України та зміни влади в країні. Головною перепорою для окупантів стали єдність українців та стійкість ЗСУ разом з іншими силами оборони України, а ціною опору – тисячі жертв серед цивільного населення, зруйновані долі мільйонів українців через втрату близьких, дому, колишнього життя.

Документальна хроніка повномасштабного вторгнення Росії в Україну нагадує читачу про трагічні і героїчні події першого місяця війни. Хронологічно впорядковано публікації щоденних новин, повідомлення з офіційних джерел, промови та звернення Президента України протягом неймовірно важкого для всіх українців року. Ці книги – нагадування світовому суспільству про те, що російсько-українська війна триває, а українці зі зброєю в руках захищають благополуччя Європи.

Література є важливим складником культурної спадщини. Поети, письменники, журналісти висвітлюють події війни через свій особистий погляд, тонко виражаючи почуття втрат, надії та солідарності. Їх твори стають свідченням того, як важливо висловлювати власне ставлення до військових подій та відстоювати гідність.

ПІДГОТУВАЛА ТЕТЯНА МАЗУР

КНИГИ – ЦЕ ВІРНІ
СВІДКІ МИНУЛИХ
ПОДІЙ, ЩО
ДОПОМАГАЮТЬ НАМ
ЗБЕРЕГТИ ІСТОРІЮ
ДЛЯ МАЙБУТНІХ
ПОКОЛІНЬ